

گفت‌وگو با حامد نیک‌پی، معلمی که با کیو آرکد تدریس را تسهیل می‌کند

رمزینه‌ها در کلاس

محمدحسین دیزجی - عکاس: هادی خسروی

این دغدغه و نگرانی را همیشه داشت که شلوغی کلاس‌ها و برخی مشکلات محیطی باعث می‌شود دانش‌آموزان نتوانند به درستی مباحث درسی را درک کنند. بحث کرونا و آموزش مجازی هم که پیش آمد، این دغدغه دوجندان شد. بنابراین، به فکر ارائه‌ی طرحی افتاد تا بتواند مشکلات بچه‌ها را در یادگیری به حداقل برساند. اینجا بود که طرح رمزینه‌ی پاسخ سریع (کیو آرکد) را نوشت، برای آن برنامه‌ریزی کرد و از جمع زیادی از همکارانش نیز کمک گرفت. با این روش، بچه‌ها می‌توانند تدریس معلم و آزمایش‌های کتاب را به صورت فیلم ببینند. خودش می‌گوید، هم‌زمان در دو دبیرستان در شهرستان محمودآباد استان مازندران تدریس می‌کند. مدارک کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای خود را در رشته ریاضی در ایران گرفته و فوق دکترای خود را از دانشگاه مونستر در آلمان دریافت کرده است. علاوه بر رشته ریاضی در رشته علوم سیاسی نیز تا مرحله فوق لیسانس درس خوانده است. گفت‌وگو با حامد نیک‌پی پیش روی شماست.

مشاهده کنند. این طرح کمک بسیار زیادی به دانش‌آموزان خواهد کرد تا مباحث درسی را به درست‌ترین شکل ممکن یاد بگیرند.

در حال حاضر چه تعداد از کتاب‌های درسی دوره‌های گوناگون را با کمک این طرح پوشش داده‌اید؟

در این طرح، از پایه اول ابتدایی تا کلاس دوازدهم، در تمامی پایه‌ها تلاش کرده‌ایم فیلم‌های آموزشی درس‌ها یا صفحات مدنظر را آماده کنیم و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهیم. با توجه به حجم گسترده این طرح و هماهنگی با معلمان در راستای تولید محتوا، توانستیم در بعضی از پایه‌ها حدود ۶۰ درصد مباحث درسی را پوشش دهیم.

به آنان یاد بدهند. از طرف دیگر، خیلی از دانش‌آموزان توان رفتن به کلاس‌های خصوصی را نیز ندارند. تمام این مشکلات باعث می‌شد دانش‌آموزان در فهم مباحث درسی دچار مشکل شوند و حتی از آموزش دور بمانند.

بنده برای حل این مشکل این ایده را در ذهن داشتم که می‌توان برای هر یک از مباحث درسی فیلم آموزشی تهیه کرد و آن را در اختیار دانش‌آموزان قرار داد. از طرف دیگر، برای سهولت در کار و اینکه دانش‌آموزان به استفاده از این فیلم‌های آموزشی راغب باشند، فکر ایجاد رمزینه‌های پاسخ سریع در داخل کتاب‌ها در ذهنم به وجود آمد تا دانش‌آموزان با انجام این طرح بتوانند هر زمان که نیاز دارند، به راحتی فیلم‌های آموزشی مبحث مربوطه را

چطور شد به فکر ارائه این طرح افتادید و چه مدت روی آن کار کردید؟ برای ما توضیح دهید که اصلاً این طرح چه کاربردی دارد؟

بنده از سال‌های پیش در راستای تحول در نظام آموزشی ایران، در تلاش بودم با ارائه رویکردهای جدید در حیطه آموزش، بتوانم گامی هر چند کوچک در ارتقای نظام آموزشی ایران بردارم. خوشبختانه بنده در دوره‌های ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم معلم بوده‌ام و در پی تدریس به دانش‌آموزان متوجه شده بودم که بعضی دانش‌آموزان با توجه به شلوغی کلاس و مشکلات محیطی، مباحث درسی را خوب متوجه نمی‌شوند و شاید افراد تحصیل کرده نیز در خانواده آنان نباشند تا بتوانند مباحث درسی را

● این طرح در حوزه یادگیری چه مزیتی برای مخاطبان دانش آموز دارد؟

در این طرح تلاش کرده‌ایم از فیلم‌های آموزشی معلمان زنده استفاده کنیم تا مفاهیم درسی به‌درستی به دانش‌آموزان آموزش داده شوند. اگر دانش‌آموزان سر کلاس مفاهیم را به هر دلیلی متوجه نشدند، فقط کافی است با اسکنر موبایل خود، روی هر یک از رمزینه‌های پاسخ سریع کلیک کنند تا بتوانند فیلم آموزشی مربوطه را ببینند. به‌طور حتم این فیلم‌ها در یادگیری آن‌ها تأثیر بسیار زیادی خواهد داشت. معلمان نیز می‌توانند در روز قبل از تدریس از دانش‌آموزان بخواهند فیلم مربوطه را با استفاده از رمزینه‌های پاسخ سریع مشاهده کنند. این کار، یادگیری و درک مفاهیم درسی را، به‌خصوص بعد از توضیحات معلم در فرآیند آن روز، افزایش می‌دهد. با انجام این طرح در کشور، میزان فراگیری دانش‌آموزان به‌مراتب بهتر خواهد شد و شاید کمتر به کلاس‌های خصوصی نیاز پیدا کنند. از طرف دیگر، ممکن است بعضی از مدرسه‌ها تجهیزات کافی را برای انجام آزمایش در درس‌های علوم، شیمی، فیزیک و غیره نداشته باشند. در این صورت، با انجام آن آزمایش‌ها و درج رمزینه‌های پاسخ سریع هر یک از فیلم‌ها و توضیحی در صفحات مربوطه، دانش‌آموزان به‌راحتی و به‌صورت دقیق می‌توانند مفاهیم مربوط را بیاموزند.

● از سوابق این طرح در ایران و احياناً در جاهای دیگر برای ما بگوئید.

○ بنده این طرح را در دی‌ماه سال ۱۳۹۸ برای وزارت آموزش و پرورش فرستاده بودم. طرح من مهر امسال در محمودآباد اجرا شد.

● این طرح در حال حاضر در کجاها جنبه عملی و اجرایی پیدا کرده است و تاکنون چه بازخوردهایی به شما رسیده است؟

با توجه به تغییر شرایط آموزشی کشور در پی شیوع ویروس کرونا و نیز پیش‌بینی مشکلاتی که آموزش کشور را تهدید می‌کند، بنده با آموزش و پرورش محمودآباد و اداره کل آموزش و پرورش مازندران رایزنی کردم تا این طرح را در کشور و به‌صورت پایلوت در محمودآباد مازندران انجام دهیم. به لطف خداوند متعال در مهر ماه امسال در مدرسه شهید چمران روستای خشت‌سر محمودآباد طرح را اجرا کردیم.

به محض اطلاع‌رسانی و بعد از افتتاح این طرح، دیگر شهرهای استان و دیگر استان‌ها نیز استفاده از رمزینه‌های پاسخ سریع را درخواست کردند. فایل‌های پی‌دی‌اف مربوط به رمزینه‌های پاسخ سریع هر یک از پایه‌ها به‌صورت رایگان به سراسر کشور فرستاده شدند تا دانش‌آموزان ایران زمین از آن‌ها استفاده کنند. با توجه به شرایط کنونی که دانش‌آموزان کمتر در کلاس حضور دارند و خانواده‌ها هم ممکن است توانایی یاددهی مباحث درسی را به دانش‌آموزان خود نداشته باشند، این طرح به دانش‌آموزان و خانواده‌های آنان کمک شایانی کرده است. چه بسیار کسانی که از این طرح استفاده می‌کنند و خواهان اجرای فاز دوم طرح برای

ایجاد مباحث رمزینه‌های پاسخ سریع باقی‌مانده‌اند.

● برای آینده این طرح چه برنامه‌های دارید و چه هدفی را دنبال می‌کنید؟

در مورد این طرح با سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و همچنین معاونت ابتدایی وزارت آموزش و پرورش رایزنی‌هایی صورت گرفت. در وهله اول از آن استقبال کردند و مقرر شد برای سال آینده، فیلم تمامی مباحث درسی آماده و در سامانه آموزش و پرورش بارگذاری شود. لینک هر یک از فیلم‌ها هم به‌صورت رمزینه‌های پاسخ سریع در صفحه‌های کتاب‌ها چاپ شود. همچنین، این ایده را نیز به آن عزیزان ارائه کردم تا اسکنر در نرم‌افزار شاد هم ایجاد شود تا دانش‌آموزان با اسکن هر یک از رمزینه‌های داخل کتاب، به‌راحتی بتوانند فیلم‌های آموزشی را از داخل نرم‌افزار مشاهده کنند.

● چه کسانی در این طرح به شما کمک کردند و در چه بخش‌هایی این کمک انجام شده است؟

تشکر می‌کنم از معاون متوسطه اداره کل آموزش و پرورش مازندران که با حمایت‌های تمام‌وقت ایشان مجوزهای لازم برای اجرای این طرح اخذ شد. همچنین، تشکر می‌کنم از آقایان ری، راری و خانم باسی از آموزش و پرورش محمودآباد که در اجرایی شدن این طرح بسیار تلاش کردند. همچنین، روابط عمومی اداره کل آموزش و پرورش مازندران که سامانه mazandmohtava.ir را ایجاد کردند که با بارگذاری فیلم‌های آموزشی در آن سامانه، رمزینه‌های هر یک فیلم‌ها تولید شد.

در راستای اجرایی شدن این طرح، معلمان از شهرهای محمودآباد، آمل، بابل‌سر، قائم‌شهر، ساری، بهشهر، سوادکوه، گرگان، بندر گز، بندر ترکمن، گنبد، تهران و شیراز همکاری کردند. در اینجا وظیفه خود می‌دانم از تمامی آن‌ها که در راستای ارتقای سیستم آموزشی ایران، بی‌هیچ منتی به این طرح ورود کرده و با ما همکاری کردند، تشکر کنم.

